

COMISIA EUROPEANĂ

Fondurile structurale și de investiții europene

Orientări pentru statele membre cu privire la
dezvoltarea urbană durabilă integrată
(articolul 7 din Regulamentul FEDR)

DECLINAREA RESPONSABILITĂȚII

„Acesta este un document de lucru pregătit de serviciile Comisiei. Pe baza legislației UE aplicabile, documentul oferă orientări tehnice pentru colegii și organismele implicate în monitorizarea, controlul sau aplicarea fondurilor structurale și de investiții europene cu privire la modul de interpretare și de aplicare a normelor UE în domeniu. Scopul prezentului document este de a oferi explicațiile și interpretările serviciilor Comisiei cu privire la normele menționate pentru a facilita punerea în aplicare a programului și pentru a încuraja bunele practici. Prezentele orientări nu aduc atingere interpretării Curții de Justiție și a Tribunalului sau deciziilor Comisiei.”

Cuprins

1. CONTEXT	3
1.1. Referințe de reglementare.....	3
1.2. Scopul orientărilor	3
2. ORIENTĂRI	4
2.1. Elemente incluse în programare	4
2.2. Împuternicirea autorităților urbane.....	5
2.2.1. Selectarea operațiunilor individuale	5
2.2.2. Desemnarea autorităților urbane ca organisme intermediare	6
2.2.3. Conținutul recomandat al procesului-verbal al acordurilor dintre autoritatea de management și autoritățile urbane.....	7
2.2.4. Domeniul de aplicare a cerințelor de audit.....	7
2.2.5. Delegare sporită către autoritățile urbane – acord global de grant.....	7
2.2.6. Conflict de interese.....	7
2.3. Strategii urbane integrate.....	8
2.3.1. Strategii urbane integrate în contextul articolului 7 din FEDR.....	8
2.3.2. Principii cheie cu privire la strategiile urbane integrate.....	8
2.3.3. Asistență tehnică pentru dezvoltarea de strategii sau modificarea strategiilor existente	9
2.3.4. Dezvoltare urbană durabilă sprijinită prin instrumente financiare	10
2.4. Monitorizarea punerii în aplicare și evaluarea strategiei.....	10
2.4.1. Comitet de monitorizare	10
2.4.2. Monitorizare	10
2.4.3. Evaluare.....	11
ANEXA I – COMPONENTE RECOMANDATE ALE UNEI STRATEGII URBANE INTEGRATE	12
ANEXA II – MODEL RECOMANDAT DE PROCES-VERBAL AL ACORDURILOR DINTRE AUTORITATEA DE MANAGEMENT ȘI AUTORITATEA URBANĂ.....	14

1. CONTEXT

1.1. Referințe de reglementare

Regulament	Articolele
Regulamentul (UE) nr. 1303/2013 Regulamentul privind dispozițiile comune (denumit în continuare „RDC”)	<i>Pentru FEADR, FEPAM, FEDR, FSE și FC</i> Articolul 15 alineatul (2) litera (a) punctul (i) – Conținutul acordului de parteneriat cu privire la acțiunile integrate pentru dezvoltare urbană durabilă Articolul 32 – Dezvoltare locală Articolul 33 – Strategii de dezvoltare locală plasată sub responsabilitatea comunității Articolul 34 – Grupuri de acțiune locală Articolul 35 – Sprijin din partea fondurilor ESI pentru dezvoltarea locală plasată sub responsabilitatea comunității Articolul 36 – Investiții teritoriale integrate Anexa I – Secțiunile 3.3 (Strategii teritoriale integrate) și 6.5 (Acorduri pentru abordarea principalelor provocări teritoriale) <i>Pentru FEDR, FSE și FC</i> Articolul 96 alineatul (3) litera (b) – Conținutul programelor operaționale cu privire la acțiunile integrate pentru dezvoltare urbană durabilă
Regulamentul (UE) nr. 1299/2013 Cooperare teritorială europeană (denumit în continuare „CTE”)	Articolul 2 alineatul (3) litera (b) – Schimb de experiență privind dezvoltarea urbană durabilă
Regulamentul (UE) nr. 1301/2013 Regulamentul privind Fondul european de dezvoltare regională (denumit în continuare „FEDR”)	Articolul 7 – Dezvoltare urbană durabilă Articolul 8 – Acțiuni inovatoare în domeniul dezvoltării urbane durabile Articolul 9 – Rețeaua de dezvoltare urbană
Regulamentul (UE) nr. 1304/2013 Fondul social european (denumit în continuare „FSE”)	Articolul 12 – Dispoziții specifice privind tratarea caracteristicilor teritoriale speciale

1.2. Scopul orientărilor

Ca o recunoaștere a importanței orașelor în realizarea Strategiei Europa 2020 (în combinație cu recunoașterea sporită a valorii adăugate a abordării teritoriale integrate), dimensiunea urbană a politicii de coeziune a fost consolidată în mod semnificativ pentru perioada 2014-2020. Acest lucru este evident mai ales în ceea ce privește FEDR, întrucât statele membre au obligația în prezent să aloce cel puțin 5 % din alocarea națională FEDR a lor (în cadrul obiectivului privind investițiile pentru creștere economică și locuri de muncă) pentru a sprijini strategiile de dezvoltare urbană durabilă integrată în care

autoritățile urbane sunt responsabile cel puțin pentru sarcinile legate de selectarea operațiunilor. De asemenea, au fost introduse instrumente noi pentru a încuraja inovarea și experimentarea în domeniul dezvoltării urbane (Acțiuni inovatoare urbane, articolul 8 FEDR) și pentru a aprofunda discuția privind implementarea dimensiunii urbane (Rețeaua de dezvoltare urbană, articolul 9 FEDR).

În timp ce domeniul de aplicare al investițiilor în zonele urbane sprijinite de UE este destul de amplu (implicând, de exemplu, cel puțin 50 % din FEDR și alte inițiative ale Comisiei care vizează dezvoltarea urbană), prezentele orientări se referă în mod special la întrebările primite din partea autorităților naționale, regionale și locale în ceea ce privește implementarea dezvoltării urbane durabile integrate în conformitate cu articolul 7 din FEDR. Orientările reiterează elementele-cheie care urmează să fie definite în cadrul programelor și oferă răspunsuri la întrebări privind implementarea, legate de delegarea către autoritățile urbane, elaborarea de strategii integrate și monitorizarea și evaluarea progreselor.

2. ORIENTĂRI

2.1. Elemente incluse în programare

Înainte de a oferi detalii pe secțiuni individuale, este oportun să se prezinte pe scurt elementele relevante pentru dezvoltarea urbană care ar trebui stabilite în timpul programării:

- Selectarea zonelor urbane în sensul articolului 7 din FEDR – **Selectarea** zonelor urbane/strategii durabile integrate este responsabilitatea autorității de management (AM) (rămâne la latitudinea statelor membre să definească teritoriile care sunt considerate drept „zone urbane”). Principiile de selectare a zonelor urbane sunt stabilite în acordul de parteneriat (AP) și pot include **preselectia** zonelor urbane, pe baza unei analize a nevoilor (de exemplu, centre de creștere economică, zone metropolitane sau cartiere defavorizate), **concursuri** sau **selectare continuă** pe baza criteriilor definite, de exemplu nivelul de defavorizare.
- Delegare – Articolul 7 alineatul (4) din FEDR prevede că autoritățile urbane „sunt responsabile pentru sarcinile legate cel puțin de **selectarea operațiunilor**”. Ar trebui să rezulte clar din programe că se va îndeplini această cerință minimă și că autoritățile urbane sunt desemnate drept „**organisme intermediare**” (OI), întrucât acestea vor îndeplini funcțiile atribuite AM în temeiul articolului 125 din RDC.
- Metoda de implementare – Dezvoltarea urbană durabilă în conformitate cu articolul 7 din FEDR se realizează prin investiții teritoriale integrate (ITI), astfel cum se menționează la articolul 36 din RDC, sau printr-un program specific sau printr-o axă prioritară specifică. În contextul „axei prioritare specifice”, „specific” înseamnă dedicat în întregime dezvoltării urbane durabile. Indiferent de mecanismul de punere în aplicare ales, se aplică aceleași cerințe de implementare, și anume cerința minimă de delegare, utilizarea a **cel puțin două obiective tematice** [articolul 96 alineatul (1) litera (c) din RDC] și utilizarea fondurilor în mod integrat.
- Elementul central al articolului 7 din FEDR îl reprezintă existența unor **strategii urbane durabile integrate**, care abordează provocările economice, de mediu, climatice, demografice și sociale. Strategia constituie cadrul pentru selectarea

operațiunilor individuale (elementele recomandate pentru o strategie sunt prezentate în anexa I).

2.2. Împuternicirea autorităților urbane

RDC creează cadrul în care AM *pot* desemna una sau mai multe OI pentru îndeplinirea anumitor sarcini [conform articolului 123 alineatul (6) din RDC]. Cu toate acestea, în temeiul articolului 7 alineatul (4) din FEDR, aceasta este o obligație. Autoritățile urbane sunt desemnate drept organisme intermediare, indiferent de măsura sarcinilor delegate. Acestea sunt responsabile pentru îndeplinirea sarcinilor legate, cel puțin, de selectarea operațiunilor, în conformitate cu articolul 123 alineatul (6) din RDC [sau, după caz, articolul 123 alineatul (7) din RDC].

2.2.1. *Selectarea operațiunilor individuale*

Pentru operațiuni în afara domeniului de aplicare a articolului 7 din FEDR, AM selectează operațiuni [articolul 125 alineatul (3) din RDC], pe baza unei metodologii și a unor criterii aprobate de comitetul de monitorizare (CM) [articolul 110 alineatul (2) litera (a) din RDC].

În cadrul dezvoltării urbane durabile în temeiul articolului 7 din FEDR, revine în responsabilitatea comitetului de monitorizare să aprobe metodologia și criteriile în ceea ce privește selectarea operațiunilor. Cu toate acestea, clasamentul și selectarea efectivă a operațiunilor este delegată autorității urbane responsabile pentru punerea în aplicare a strategiei de dezvoltare urbană durabilă.

Diferitele sarcini care se referă la „selectarea operațiunilor” sunt prevăzute la articolul 125 alineatul (3) din RDC și includ evaluarea conținutului operațiunilor, precum și verificările cu privire la eligibilitate, capacitate administrativă și conformitate.

Pentru a efectua sarcinile care le sunt delegate, autoritățile urbane trebuie să aibă acces la informații cheie, cum ar fi dacă o operațiune este eligibilă pentru sprijin, dacă respectă legislația aplicabilă și dacă are capacitatea administrativă, financiară și operațională necesară pentru a îndeplini condițiile pentru acordarea de sprijin. În cazul în care o autoritate urbană nu are experiență suficientă pentru a întreprinde astfel de verificări, acestea pot fi efectuate de către AM (sau de alt OI în numele său). Astfel, autoritatea urbană își poate limita evaluarea la calitatea operațiunilor, la relevanța acestora pentru strategia urbană integrată și la programul în cauză. Domeniul de aplicare al delegării este stabilit de către AM, după consultarea autorității urbane și se înregistrează oficial, în scris (a se vedea anexa II pentru un model de proces-verbal).

AM își rezervă dreptul de a efectua o verificare finală a eligibilității operațiunilor înainte de aprobare. Prin urmare, AM se va asigura că procedurile și criteriile de selecție a operațiunilor au fost aplicate în mod corect de către autoritățile urbane, în special în ceea ce privește cerințele pentru a garanta că:

- se asigură faptul că operațiunile contribuie la atingerea obiectivelor specifice și a rezultatelor din cadrul axei prioritare în cauză;
- procedurile sunt nediscriminatorii și transparente și țin seama de principiile generale prevăzute la articolele 7 și 8 din RDC;

În cazul în care AM are dovezi care indică aplicarea incorectă a criteriilor de selecție, se suspendă delegarea privind selectarea operațiunilor până la identificarea unei soluții.

2.2.2. Desemnarea autorităților urbane ca organisme intermediare

Prin delegarea sarcinilor de selectare a operațiunilor, autoritatea urbană acționează în calitate de organism intermediar (OI).

Procedurile de desemnare [inclusiv notificarea Comisiei, precum și raportul și avizul organismului independent de audit (OIA)] care se aplică autorității de management și autorității de certificare (AC) sunt prevăzute la articolul 124 din RDC.

În ceea ce privește articolul 7 din FEDR, autoritățile urbane sunt vizate de procedura de desemnare prevăzută la articolul 124 din RDC **doar cu privire la funcțiile delegate acestora**. Acest lucru înseamnă că OIA, care furnizează **raportul și avizul** în cadrul procesului de desemnare, trebuie să obțină o asigurare cu privire la conformitatea configurării sistemului în ceea ce privește funcțiile delegate cu criteriile de desemnare prevăzute în anexa XIII la RDC . OIA ar trebui să fie în măsură să facă acest lucru prin auditarea evaluării OI de către AM și/sau AC, combinate cu unele teste suplimentare la nivelul OI, eventual pe baza unui eșantion.

În cazul în care sarcinile delegate către autoritatea urbană cuprind numai selectarea operațiunilor, **OIA trebuie, prin urmare, să se asigure** că:

- acordurile relevante între AM și autoritățile urbane sunt **înregistrate** în mod oficial, **în scris** (de exemplu, printr-un acord scris precum cel inclus în anexa II), și
- la nivelul autorităților urbane, există **proceduri adecvate** referitoare la funcțiile delegate, iar la nivelul AM există proceduri adecvate pentru a supraveghea eficiența funcțiilor delegate către autoritățile urbane.

Un proces-verbal al acordurilor dintre AM și OI constituie un element esențial al sistemului de management și control. În principiu, acestea ar trebui să fie instituite de la începutul programului. Cu toate acestea, în cadrul articolului 7 din FEDR (dezvoltare urbană durabilă), selectarea autorităților urbane ca OI poate avea loc în timpul punerii în aplicare a programului (de exemplu, în cazul în care se organizează un concurs pentru a selecta cele mai bune strategii). În acest caz, autoritățile urbane vor fi auditate de către autoritatea de audit (AA) numai în timpul punerii în aplicare a programului, după recunoașterea oficială a autorităților respective ca OI.

AM ar trebui să informeze imediat AA cu privire la desemnarea unor noi OI în cursul implementării programului. Ulterior, AA ar trebui să evalueze riscurile legate de noul OI și să revizuiască în mod corespunzător strategia de audit cu scopul de a oferi o asigurare cu privire la respectarea continuă de către AM a criteriilor de desemnare în ceea ce privește funcțiile delegate noului OI.

Astfel cum se specifică în secțiunea 2.10 din Orientările pentru statele membre cu privire la procedura de desemnare:

*„În timpul punerii în aplicare a unui program, în cazul în care AM (...) delegă funcțiile către un nou OI, nu există nicio cerință de a re-notifica desemnarea AM (...). Cu toate acestea, **organismul responsabil pentru monitorizarea desemnării** trebuie să monitorizeze că aceste organisme respectă în continuare criteriile de desemnare după o astfel de modificare. (...) Organismul responsabil pentru monitorizarea desemnării va trebui să se asigure cu privire la caracterul adecvat al configurării sistemelor legate de funcțiile delegate către noul OI și acest lucru ar trebui să fie verificat de către AA în cursul activității sale de audit de sistem. (...).”*

2.2.3. *Conținutul recomandat al procesului-verbal al acordurilor dintre autoritatea de management și autoritățile urbane*

În conformitate cu articolul 7 alineatul (5) din FEDR, autoritatea de management stabilește, după consultarea autorității urbane, domeniul de aplicare al sarcinilor care urmează să fie îndeplinite de autoritatea urbană legate de gestionarea acțiunilor integrate pentru dezvoltarea urbană durabilă. Ulterior, acest lucru se înregistrează oficial în scris. În conformitate cu anexa XIII la RDC privind criteriile de desemnare, procesul-verbal al acordurilor include o descriere a responsabilităților și obligațiilor OI și ale organismelor de delegare, o declarație conform căreia AM a verificat capacitățile OI pentru îndeplinirea sarcinilor delegate și o descriere a procedurilor de raportare.

Un exemplu de astfel de proces-verbal al acordurilor este prezentat în anexa II. Cu toate acestea, trebuie remarcat faptul că aceasta nu este singura metodă (de exemplu, în unele state membre se utilizează un act juridic).

2.2.4. *Domeniul de aplicare al cerințelor de audit*

Pe lângă cele precizate mai sus în legătură cu procesul de desemnare, autoritățile urbane, în calitate de OI în temeiul articolului 7 din FEDR, vor fi supuse, în timpul punerii în aplicare a programului, **auditurilor de sistem și auditului operațiunilor** efectuate de AA, precum și auditurilor realizate de Comisie sau de Curtea de Conturi Europeană. În contextul auditurilor de sistem, respectarea cerințelor esențiale ale sistemelor de gestiune și control, astfel cum este prevăzut în anexa IV la Regulamentul delegat (UE) nr. 480/2014, va fi evaluată în măsura în care ele sunt legate de sarcinile delegate. Domeniul de aplicare al auditurilor operațiunilor efectuate de AA este cel definit la articolul 27 din regulamentul respectiv.

2.2.5. *Delegare sporită către autoritățile urbane – acord global de grant*

În cazul în care statul membru sau AM a încredințat mai multe sarcini autorității urbane în afară de selectarea operațiunilor, cum ar fi gestionarea unei părți a unui program în conformitate cu articolul 123 alineatul (7) din RDC („acord global de grant”), OIA ar trebui să verifice dacă AM a stabilit un cadru pentru asigurarea definirii responsabilităților și obligațiilor autorităților urbane și, în special, pentru verificarea capacităților acestora de a efectua sarcinile delegate și a existenței unor proceduri de raportare, astfel cum rezultă din criteriile de desemnare prevăzute în anexa XIII punctul 1 subpunctul (ii) din RDC.

Aceasta înseamnă că, în cazul în care, la momentul procesului de desemnare, statul membru/AM a încredințat autorităților urbane un „acord global de grant”, în sensul articolului 123 alineatul (7) din RDC, OIA ar trebui să evalueze dacă cadrul prevăzut al AM acoperă în mod satisfăcător verificarea faptului dacă autoritățile urbane oferă garanțiile și capacitatea de gestiune financiară necesare.

După notificarea desemnării și în timpul punerii în aplicare a programului, AA ar trebui, de asemenea, să verifice, în special în contextul auditurilor de sistem, dacă AM a pus în aplicare în mod corect procedurile pe care le-a instituit pentru a verifica dacă autoritățile urbane vizate de articolul 123 alineatul (7) din RDC oferă garanțiile și capacitatea de gestiune financiară necesare.

2.2.6. *Conflict de interese*

În cazul în care autoritatea urbană este OI în temeiul articolului 7 din FEDR și este, de asemenea, beneficiarul unei operațiuni selectate de aceeași autoritate, trebuie să se

instituiе mecanisme pentru a se asigura că este respectat principiul separării funcțiilor, în conformitate cu articolul 72 din RDC. Acest principiu fundamental este o cerință de bază pentru orice sistem de gestiune și control. El abordează riscuri importante legate de depășirea atribuțiilor și atenuează riscul de fraudă. De asemenea, separarea funcțiilor reduce erorile, prin faptul că există mai mult de o persoană care execută sau revizuește tranzacții într-un proces, crescând astfel probabilitatea depistării unei erori.

Elementul-cheie constă în faptul că funcțiile delegate de AM către OI sunt alocate unor unități/departamente din cadrul autorității urbane care nu sunt direct implicate în responsabilitățile beneficiarului.

În cazuri, justificate în mod corespunzător, în care o separare a funcțiilor în diferite unități/departamente ale autorității urbane nu ar fi proporțională (având în vedere numărul de membri ai personalului și volumul de fonduri gestionate), ar trebui să existe, cel puțin, persoane diferite responsabile pentru îndatoririle OI și cele ale beneficiarului. Într-un astfel de caz, șeful autorității urbane care îndeplinește funcții OI trebuie să asigure un nivel ridicat de supraveghere și de revizuire a calității.

2.3. Strategii urbane integrate

2.3.1. Strategii urbane integrate în contextul articolului 7 din FEDR

În conformitate cu articolul 7 din FEDR, strategiile urbane integrate ar trebui să cuprindă acțiuni interconectate care urmăresc să realizeze o îmbunătățire durabilă a condițiilor economice, de mediu, climatice, sociale și demografice ale unei zone urbane. În timp ce nu este necesar ca operațiunile sprijinite din fondurile ESI să acopere toate aceste elemente, strategia mai amplă trebuie să țină seama de toate aspectele enumerate.

În ceea ce privește înțelegerea termenilor „interdependente” sau „interconectate”, explicația este că acțiunile nu ar trebui să fie propuse și finanțate în izolare completă unele de altele, ci că ele ar trebui mai degrabă să fie elaborate în contextul unei strategii integrate mai ample cu clar scopul de a crea un răspuns coerent și integrat la problemele din mediul urban în cauză (zonă, cartier, întregul oraș, zonă metropolitană defavorizate etc.). Deși sunt încurajate acțiunile integrate, nu există nicio cerință ca o acțiune individuală în sine să fie integrată.

2.3.2. Principii cheie cu privire la strategiile urbane integrate

Deși regulamentul nu intră în detalii cu privire la conținutul strategiilor urbane integrate, există unele principii cheie care se recomandă să fie luate în considerare:

- Strategia urbană integrată nu trebuie privită ca un exercițiu administrativ pe care o autoritate urbană trebuie să îl finalizeze pentru a beneficia de finanțare în temeiul articolului 7 din FEDR. Aceasta ar trebui să fie o strategie cuprinzătoare și evolutivă, care să fie de un real folos autorității urbane și care să contribuie la abordarea provocărilor esențiale.
- Aceasta ar trebui să se bazeze pe nevoile reale de dezvoltare ale zonei în cauză, stabilite în urma unei analize teritoriale și demografice robuste care identifică:
 - provocările;
 - punctele tari;
 - punctele slabe;
 - oportunitățile (în zona specifică și în raport cu zona mai largă);
 - o strategie de dezvoltare (acțiuni, măsuri, investiții, operații orientative).

- Aceasta ar trebui să stabilească o viziune pe termen mediu/pe termen lung, și anume până cel puțin în anul 2020.
- Aceasta ar trebui să fie formată dintr-un sistem de acțiuni interconectate care urmăresc să realizeze o îmbunătățire durabilă a condițiilor economice, de mediu, climatice, sociale și demografice ale unei zone urbane. În timp ce operațiunile sprijinite din fondurile ESI nu este necesar să acopere toate aceste elemente, strategia mai amplă trebuie să țină seama de toate aspectele enumerate. Deși nu este obligatoriu, statele membre ar trebui să încerce să utilizeze FSE, în sinergie cu FEDR, pentru a sprijini măsurile legate de ocuparea forței de muncă, educație, incluziune socială și capacitatea instituțională, elaborate și puse în aplicare în cadrul strategiei.
- Întrucât nu orice operațiune din mediul urban va fi finanțată în cadrul dezvoltării urbane durabile în temeiul articolului 7 din FEDR, strategia ar trebui să se refere în mod clar la, și să se bazeze pe, alte investiții majore (inclusiv investiții finanțate de ESI) desfășurate în mediul urban în cauză. Prin extensie, orice proiect de investiții finanțat de UE ar trebui, prin urmare, să încerce să țină seama de strategia urbană integrată în temeiul articolului 7 și să creeze legături cu aceasta. Comisia recomandă instituirea de mecanisme de coordonare între AM relevante pentru a asigura sinergia și coordonarea între investiții, în special cele sprijinite de UE, pe teritoriul urban în cauză.
- Aceasta ar trebui să fie coerentă cu obiectivele generale de dezvoltare ale regiunii și ale statului membru.
- Aceasta ar trebui să fie realistă în ceea ce privește capacitatea de punere în aplicare și ar trebui să fie proporțională cu cuantumul finanțării în cauză.
- Operațiunile din strategie care urmează să fie finanțate din fonduri ESI trebuie să fie legate de obiectivele programului din care derivă fondurile. Dacă o ITI utilizează fonduri din mai multe axe prioritare sau programe, un stat membru poate dori să își exprime obiectivele ITI prin indicatori de rezultat suplimentari care să acopere toate prioritățile sau programele care contribuie.
- Aceasta ar trebui să demonstreze în mod clar modul în care localnicii, societatea civilă și alte niveluri de guvernare vor fi implicate în punerea în aplicare a strategiei. Elaborarea strategiei ar trebui să constituie un efort colectiv, întrucât metoda co-producției crește probabilitatea unei abordări integrate și șansele punerii în aplicare cu succes. Deși se știe că metoda co-producției reprezintă o provocare și necesită efort suplimentar, pe termen lung aceasta va aduce beneficii autorității urbane.

Detalii suplimentare cu privire la conținutul posibil al unei strategii urbane integrate sunt furnizate în anexa I.

2.3.3. *Asistență tehnică pentru dezvoltarea de strategii sau modificarea strategiilor existente*

Elaborarea de strategii urbane durabile integrate poate fi finanțată prin instrumentul de asistență tehnică, în cazul în care acest lucru este prevăzut în programul respectiv. Dacă este necesar, dezvoltarea ulterioară și modificarea acelor părți ale strategiei finanțate în temeiul articolului 7 din FEDR poate fi finanțată fie prin instrumentul de asistență tehnică, fie din axa prioritară urbană specifică, programul urban specific sau prioritățile de investiții care contribuie la ITI.

2.3.4. Dezvoltare urbană durabilă sprijinită prin instrumente financiare

Sprijinirea dezvoltării urbane durabile poate lua oricare dintre formele de sprijin prevăzute la articolul 66 din RDC. Una dintre forme este reprezentată de instrumente financiare (IF), care ar putea fi deosebit de adecvate în domenii precum dezvoltarea imobiliară, revitalizarea terenurilor industriale dezafectate, investițiile în eficiența energetică sau mobilitatea urbană. În perioada 2007-2013, unsprezece țări au instituit fonduri de dezvoltare urbană prin JESSICA, investind în total 1,5 miliarde EUR în zonele urbane.

Întrucât delegarea sarcinilor referitoare cel puțin la selectarea operațiunilor implică de fapt selectarea de operațiuni urbane individuale, trebuie să se aplice o abordare corectă în cazul în care sprijinul pentru dezvoltarea urbană durabilă în temeiul articolului 7 din FEDR este realizat printr-un IF.

În cadrul IF, deciziile individuale de investiții privind operațiunile trebuie să fie luate pe baza unor planuri de afaceri care să demonstreze viabilitatea financiară în conformitate cu standardele de piață. Deciziile sunt luate de administratorii de fonduri [singura excepție fiind articolul 38 alineatul (4) litera (c) din RDC], care acționează în conformitate cu practicile de piață. Autoritățile urbane sau orice alt investitor public, inclusiv AM, nu trebuie să fie implicate în deciziile individuale de investiții. Cu toate acestea, în cazul în care IF vor fi utilizate în contextul articolului 7 din FEDR și contribuie la cerința minimă de 5 %, autoritățile urbane trebuie să fie reprezentate în organele de conducere ale IF, cum ar fi consiliul de supraveghere sau consiliul consultativ. O astfel de cerință în ceea ce privește deciziile individuale de investiții este confirmată, de asemenea, în cadrul ajutorului de stat pentru fonduri de dezvoltare urbană prevăzut în Regulamentul (UE) nr. 651/2014.

2.4. Monitorizarea punerii în aplicare și evaluarea strategiei

2.4.1. Comitetul de monitorizare

Cerințele referitoare la componența CM sunt prevăzute la articolul 48 din RDC. Structura acestuia este stabilită de statul membru. Cu toate acestea, CM va fi compus din reprezentanți ai autorităților competente din statul membru, OI și autoritățile regionale și locale competente, în conformitate cu cadrul său instituțional și juridic (articolul 5 din RDC). Explicit menționate sunt autoritățile urbane competente și alte autorități publice.

2.4.2. Monitorizare

- Statul membru instituie un sistem de monitorizare care permite raportarea datelor în funcție de program, de axă prioritară, precum și de fondul și categoria de intervenție (inclusiv mecanisme de distribuție teritorială și tipul de teritoriu, după caz). Acest lucru permite, în scopuri de audit, separarea și declararea cheltuielilor pentru fiecare prioritate în parte, inclusiv prioritățile care contribuie la o strategie urbană integrată. Progresele înregistrate în implementarea programului și atingerea obiectivelor sunt evaluate utilizând indicatori calitativi și cantitativi [articolul 27 alineatul (4) din RDC]. Aceștia formează baza pentru monitorizarea, evaluarea și revizuirea performanțelor și includ indicatori financiari referitori la cheltuielile alocate, indicatori de realizare referitori la operațiunile sprijinite și indicatorii de rezultat referitori la prioritatea în cauză. Cerințele de reglementare menționate mai sus se aplică, de asemenea, acțiunilor de dezvoltare urbană durabilă sprijinite în temeiul articolului 7 din FEDR.

- Statele membre trebuie să raporteze cu privire la implementarea a programului prin rapoartele de implementare anuale (articolul 50 din RDC), inclusiv dezvoltarea urbană integrată durabilă. În plus, în 2017 și 2019, statele membre furnizează un raport de progres [în conformitate cu articolul 52 litera (e) RDC] cu privire la punerea în aplicare a AP. Rapoartele de progres includ evaluarea punerii în aplicare a abordării integrate a dezvoltării teritoriale care încorporează dezvoltarea urbană durabilă. Prin urmare, Comisia încurajează statele membre să monitorizeze în mod regulat punerea în aplicare a articolului 7 din FEDR privind strategiile urbane în comitetele de monitorizare.
- Până la 31 decembrie 2015, Comisia va prezenta un raport cu privire la adoptarea dezvoltării urbane integrate durabile în acorduri de parteneriat și programe, în cadrul de raportare cu privire la rezultatul negocierilor [articolul 16 alineatul (3) RDC].
- Rețeaua de dezvoltare urbană, care va promova consolidarea capacităților, crearea de rețele și schimbul de experiență la nivelul Uniunii între autoritățile urbane responsabile pentru strategiile de dezvoltare urbană durabilă, va urmări să primească feedback continuu cu privire la punerea în aplicare a articolului 7 din FEDR.

2.4.3. *Evaluare*

- Evaluarea pe parcursul perioadei de programare (articolul 56 din RDC) impune statelor membre să evalueze cel puțin o dată pe parcursul perioadei de programare modul în care sprijinul din partea fondurilor a contribuit la obiectivele fiecărei priorități. Astfel de evaluări trebuie să se bazeze pe un plan de evaluare [articolul 56 alineatul (1) din RDC], care ar trebui să fie în concordanță cu obiectivele și acțiunile planificate, astfel cum se menționează în programul, prioritatea sau ITI prin care este aplicată dezvoltarea urbană durabilă.
- În cazul unei strategii urbane integrate care utilizează fonduri de la diferite priorități sau programe, Comisia recomandă insistent includerea de întrebări de evaluare suplimentare sau efectuarea de verificări suplimentare pentru a evalua contribuția strategiei în ansamblu la obiectivele de dezvoltare urbană.

ANEXA I – COMPONENTE RECOMANDATE ALE UNEI STRATEGII URBANE INTEGRATE

În cadrul programului URBACT <http://urbact.eu/> s-au depus eforturi semnificative pentru dezvoltarea abordării integrate și sistematizarea componentelor necesare ale planurilor și strategiilor de acțiuni locale integrate. Lista de mai jos, care stabilește componentele recomandate ale strategiei urbane integrate, se bazează pe aspectele incluse în setul de instrumente URBACT pentru grupurile de sprijin locale. Modul în care sunt prezentate aceste componente va depinde, desigur, de situația locală.

a) Prezentarea pe scurt a contextului urban și identificarea principalelor probleme și provocări de politică

Conținutul posibil:

- Dovezi statistice și documentate pentru demonstrarea și definirea contextului urban și a provocărilor (cu trimitere clară la cele cinci provocări specificate la articolul 7 din FEDR), de exemplu:
 - statistici privind populația și demografie;
 - statistici privind șomajul și ocuparea forței de muncă;
 - componența industriei/ocuparea forței de muncă;
 - prezentarea pe scurt a programelor relevante (FEDR și FSE) care vizează orașul.
- De asemenea, se recomandă stabilirea situației actuale în ceea ce privește cele cinci provocări (economice, de mediu, climatice, sociale și demografice) identificate în mod specific de articolul 7 din FEDR, de exemplu:
 - prezentarea pe scurt a contextului instituțional – rolurile și responsabilitățile diferitelor agenții;
 - prezentarea pe scurt a strategiilor și politicilor existente relevante în domeniu (local, regional și național);
 - informații din cercetarea inițială/analiza extinsă SWOT;
 - prezentarea și analizarea problemelor, precum și opțiuni pentru soluții.

b) Stabilirea temei centrale și a obiectivelor

Conținutul posibil:

- descrierea temei centrale a strategiei și analiza motivului pentru care a fost selectată;
- prezentarea pe scurt a principalelor aspirații pentru strategie;
- prezentarea obiectivului strategic sau a viziunii;
- lista de priorități generale ale planului de acțiune; și
- lista de obiective-cheie – ceea ce doriți să realizați – asigurați-vă că acestea sunt specifice, măsurabile, realizabile, realiste și limitate în timp (SMART).

c) Acțiuni/calendar

Conținutul posibil:

- defalcarea activităților/acțiunilor/operațiunilor orientative care vor fi elaborate și realizate pentru a vă sprijini să îndepliniți aceste obiective și să obțineți rezultate (puteți alege să prezentați aceste aspecte prin repartizarea diferitelor activități „la” diverse obiective);
- informații cu privire la momentul în care se vor realiza activitățile;
- diagrama Gantt care prezintă acțiunile și calendarul.

d) Schemă de finanțare

Conținutul posibil:

- prezentarea pe scurt a resurselor care vor fi necesare pentru a realiza obiectivul;
- prezentarea pe scurt a potențialelor surse de finanțare (inclusiv, dar fără a se limita la FEDR și FSE);
- prezentarea modului în care activitățile sunt legate de programele pentru perioada 2014-2020 (și, de asemenea, alte inițiative europene, cum ar fi Orizont 2020).

e) Cadrul pentru realizare

Conținutul posibil:

- informații cu privire la identitatea celor care vor realiza acțiunile – rolurile și responsabilitățile părților interesate;
- informații privind governanța;
- prezentarea pe scurt a indicatorilor care vor fi utilizați pentru a monitoriza progresul.

f) Analiza riscului

Conținutul posibil:

- descrierea tipului de risc (de exemplu, operațional, financiar, legal, angajarea de personal, tehnic, de comportament);
- clasificarea în riscuri scăzute, medii sau ridicate;
- prezentarea măsurilor care ar putea fi luate pentru a atenua probabilitatea și impactul.

ANEXA II – MODEL RECOMANDAT DE PROCES-VERBAL AL ACORDURILOR DINTRE AUTORITATEA DE MANAGEMENT ȘI AUTORITATEA URBANĂ

Acorduri între autoritatea urbană XY și AM cu privire la selecția operațiunilor

1. Sub responsabilitatea AM, autoritatea urbană XY realizează selectarea operațiunilor, în vederea implementării strategiei urbane integrate.
2. Prin urmare, autoritatea urbană XY acționează în conformitate cu articolul 7 din FEDR și cu articolul 123 alineatul (6) din RDC în calitate de OI al AM în vederea selectării operațiunilor. AM a verificat capacitățile OI de a îndeplini sarcinile delegate.
3. Metodologia și criteriile de selecție a operațiunilor sunt aprobate de către CM.
4. AM confirmă că strategia urbană integrată a autorității urbane XY este coerentă cu axa prioritară XY a programului. AM și autoritatea urbană XY convin asupra procedurilor de raportare adecvate pentru a monitoriza contribuția continuă a strategiei la programul în cauză.
5. Atribuțiile autorității cu privire la selectarea operațiunilor sunt după cum urmează:

(Astfel cum se menționează în secțiunea 2.2.1 din prezentele orientări, pentru a selecta operațiunile, autoritatea urbană ar trebui să dispună de toate elementele necesare pentru a lua o decizie informată. În special, aceasta ar trebui să știe dacă o operațiune este eligibilă pentru sprijin, respectă legislația aplicabilă și dispune de capacitatea administrativă, financiară și operațională necesară pentru a îndeplini condițiile pentru acordarea de sprijin. În cazul în care o autoritate urbană nu are experiență suficientă pentru a întreprinde astfel de verificări, acestea pot fi efectuate de către AM. Ulterior, rezultatele trebuie să fie furnizate autorității urbane. Cu toate acestea, în toate cazurile, sarcina de a aplica procedurile și criteriile de selecție stabilite, sub rezerva verificării finale a eligibilității, ar trebui să revină autorității urbane).
6. AM își rezervă dreptul de a efectua o verificare finală a eligibilității înainte de aprobarea operațiunilor, asigurându-se astfel că procedurile și criteriile de selecție au fost aplicate corect.
7. În cazul în care este beneficiar al unei operațiuni, autoritatea urbană asigură o separare corespunzătoare a funcțiilor, în scopul de a preveni potențiale conflicte de interese. Trebuie să se instituie proceduri adecvate în acest sens.
8. Procedura și rezultatele selectării operațiunilor vor fi documentate de către autoritatea urbană și toate documentele vor fi păstrate în conformitate cu termenele corespunzătoare pentru operațiunile finanțate din FEDR. AM, AA, Comisia Europeană și Curtea de Conturi Europeană au dreptul de a efectua un audit privind selecția.
9. AM și autoritatea urbană XY convin asupra unui buget orientativ pentru a sprijini strategia. Cu toate acestea, finanțarea nu este garantată în mod automat pentru operațiunile selectate de către autoritatea urbană, întrucât acestea trebuie să respecte cerințele de reglementare și vor depinde, de asemenea, de disponibilitatea fondurilor.